

Director: Vicenç Villatoro
Cap de projectes editorials: Martí Anglada
Subdirectors: Xavier Barbé, Lluís Martínez, Josep Playà, Agustí Pons
Coordinadors: Joan Catà, Pere Cullell, Josep M. Torrent, Miquel Àngel Violan.
Delegat a Madrid: Josep Capella.
Àrees: Andreu Castellet (Societat); Àngel del Castillo (Esports); David Castillo (Suplement Cultural); Ricard Fité (Edició); Pere Prats (Disseny); Pere Tió (Cultura i espectacles); Ricard S. Velázquez (Fotografia).
Seccions: Francesc-Marc Àlvaro (Opinió); Joan Armengol (Economia); Jordi Badia (Món); Lluís Bonada (Reportatges); Lluís Bou (Països Catalans); Enric Bruguera (Espanya); Jordi Capdevila (Cultura); Elena García (Disseny); Andreu Farràs (Suplements); Isabel Julivert (Fotografia); Óscar Montferrer (Ràdio i televisió); Bru Noya (Esports); Jordi Panyella (Societat); Albert Pla (Edició); Antoni Reig (Tancament); Montserrat Rius (Documentació).
Delegació a Madrid: Zorrilla, 21, 2n C 28014 Madrid. Tel.: (91) 521 27 68 Fax: (91) 521 29 37

President: Xavier Llobet
Vice-president: Josep Serra
Adjunt a presidència: Josep Planas (director d'administració). **Director comercial:** Adolf Francisco. **Àrees:** Departament tècnic i de producció interna: Joan Tió (director), Manel Navarro (regent), Toni Díaz i G. (cap de fotocomposició). **Cap de màrqueting:** Carles Montaner. **Relacions institucionals:** Candi Casademont (directora). **Departament de recursos humans:** Carles Rodríguez Vila (director). **Departament de distribució i producció externa:** Isabel López (directora). **Departament de publicitat:** Pere Ponz i Agut (director), Roser Alegret (coordinadora). **Departament d'administració:** Jaume Serrà (cap de comptabilitat), Ramon Farré (compres). **Centre de producció de Badalona:** Jordi Brullas (director), Xavier Melero (cap d'impressió), Josep Maria Guilera (cap de tancament).
Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Consell de Cent, 425 08009 Barcelona Tel.: 265 60 00 Tèlex: 54063 Fax: 265 82 51 231 80 10 265 81 91 **Impressió:** Indústria, 522; 08912 Badalona. DLB 20 249-1976. Difusió controlada per l'OJD

Un triomf diferent

A primera vista l'elecció d'Ernesto Zedillo podria interpretar-se com una victòria del continuisme i de l'immobilisme, com un triomf més del candidat del Partit Revolucionari Institucional (PRI), la formació política que ha monopolitzat el poder polític a Mèxic des de l'any 1929. Però despatxar el resultat electoral amb aquesta conclusió seria massa simplista. Mèxic i els mexicans estan canviant.

L'escandalós episodi del recompte de vots de les eleccions del 1988, interromput per *problemes* informàtics de cop i volta quan guanyava l'oposició, i que es va tancar amb l'anunci oficial de la victòria del candidat priista Carlos Salinas de Gortari, no es podria repetir avui. No només perquè hi ha hagut centenars d'observadors internacionals o perquè l'oposició ha pogut revisar l'escrutini, sinó perquè la mateixa societat mexicana no ho toleraria, com ha evidenciat l'alta participació als comicis, signe inequívoc de la voluntat de canvi.

Salinas ho va entendre immediatament i amb les reformes introduïdes en el seu mandat ha contribuït a donar credibilitat al resultat d'aquestes eleccions. Aquesta és la clau del resultat: la credibilitat. Concloure que una victòria del PRI no és creïble i que només fóra creïble un triomf de l'oposició seria caure en una maniqueisme erroni. Seria desconfiar del vot emès pels mexicans.

I els mexicans han votat Zedillo, encara que no li han donat un xec en blanc, ja que també han legitimat una oposició forta.

Tot el mèrit de la victòria, però, és de Salinas. Els mexicans han revalidat la política de reformes econòmiques i polítiques iniciada pel president Salinas. Els temors aixecats per la revolta de Chiapas o l'assassinat de Luis Donaldo Colosio havien quasi amagat un fet tan transcendental com l'entrada en vigor del Tractat de Lliure Comerç firmat amb els Estats Units i el Canadà. Un tractat que obre perspectives inusitades per als mexicans. A la balança electoral aquest tractat ha pesat molt més. Els me-

xicans han mirat al futur i han optat per les reformes moderades en un marc d'estabilitat. Han entès que els negocis amb als seus socis del nord no donaran beneficis si s'entra en una etapa d'inestabilitat.

Durant 65 anys el PRI ha impedit la dictadura, no pas l'autoritarisme, a costa d'impedir la democràcia. El repte de Zedillo és traslladar i consolidar a l'esfera política la liberalització de l'economia realitzada per Salinas. Amb el Tractat de Lliure Comerç per bandera Salinas ha trencat el monopoli de l'Estat en nombrosos sectors econòmics. Ara, Zedillo ha de normalitzar la política mexicana desfent el monopoli del PRI i eliminant els durs del règim, separant el PRI de l'Estat, trencant si fa falta el PRI. L'anunci fet ahir que donarà entrada al nou govern personalitats independents és un bon primer pas.

ETA contra el PNB

El darrer episodi de violència política al País Basc —l'assassinat d'un policia nacional mentre jugava a cartes en un *batzoki* del PNB— confirma el caràcter de conflicte entre bascos que ha pres la lluita contra ETA. La gosadia d'ETA d'entrar en un local oficial del PNB i matar un policia és rellevant perquè demostra la irritació que provoca a la banda terrorista la decidida actuació del partit majoritari basc contra els qui practiquen la violència. El policia nacional mort estava casat amb una membre de l'Ertzaintza. Es tractava, doncs, d'un ciutadà plenament integrat a Euskadi, però la policia autonòmica basca constitueix, en aquests moments, l'enemic més perillós per a ETA, ja que desmunta als terroristes la teoria que la seva és una guerra contra un enemic exterior. A mesura que s'acosta el final d'ETA, la banda mata cada cop amb menys *sentit*. No hi ha, en efecte, cap tàctica ni cap estratègia en l'assassinat de José Santana. Hi ha, només, una mostra de ràbia cega i assassina davant la realitat que s'imposa, de forma inexorable. I la realitat no és altra que la progressiva minva de suport social que ETA està experimentant.

Cuba

VICENÇ VILLATORO

Una part important de la intel·lectualitat occidental ha hagut de fer, després de la caiguda del Mur de Berlín, acte públic de contricció per la seva actitud davant dels règims de l'Est. El penediment no era per haver concebut, en un principi, grans esperances en les capacitats dels règims comunistes. L'entusiasme davant de la revolució d'octubre és comprensible i lògic. El mal va ser que durant molts anys, quan començaven a existir indicis que l'experiència comunista havia desembocat en un model dictatorial i totalitari i que a més havia fracassat com a model organitzatiu i de progrés material, molta gent va tancar voluntàriament els ulls davant d'aquests indicis, es va negar a computar-los i va mantenir l'entusiasme inicial quan ja la realitat ho desmentia. El problema és aquesta tossuderia, aquesta inflexibilitat, aquesta deshonestat intel·lectual de no rectificar i d'ignorar voluntàriament els indicis de la realitat que no confirmaven el partit pres. I això és més greu en els casos de la gent que tenia informació, que no podia al·legar ignorància, tot i que els règims de l'Est van fer un art de l'engany i el camuflatge.

Aquesta aplicació del "*defendella y no emmendalla*" que van fer molts intel·lectuals occidentals ha provocat molts, diguem-ne, actes de contricció. No gaires a l'àrea hispànica. Potser perquè en les cultures hispàniques la incapacitat de rectificar es considera un valor positiu —disfressat sota la paraula *coherència*— i el "*defendella y no emmendalla*" té encara molt prestigi. Potser per això, davant de la situació cubana es torna a repetir exactament —en alguns sectors— aquest mateix procés. Com en el cas de l'Est, es pot entendre un entusiasme inicial per la revolució castrista i les seves perspectives esperançadores. Però des de llavors la realitat ja ha donat indicis suficients de la degeneració del sistema, de la confirmació d'un règim dictatorial, basat en la delació i contrari a la llibertat, i del fracàs d'organització econòmica i social. Doncs encara hi ha qui, per ser "*coherent*", per no rectificar l'entusiasme inicial, milita en la defensa del castrisme o en la seva exculpació, per la via de l'antiamericanisme més tronat o per qualsevol altra via més complicada. La més gran deshonestat intel·lectual és tancar voluntàriament els ulls a la realitat, voler passar el clau de la realitat per la cabota del prejudici ideològic. I davant del cas de Cuba encara hi ha gent que ho intenta.

ENTRE PARENTESIS

DESCLOT

El complot inexplicable

L'article que sota el títol "*García Trevijano*" va publicar ahir José Luis de Vilallonga a *La Vanguardia* va provocar ahir la commoció política més gran d'aquest mes d'agost. En aquest article Vilallonga explica l'existència d'una conspiració política que tindria l'objectiu últim d'enderrocar la monarquia i constituir una República que seria presidida per Antonio García Trevijano. En aquesta conspiració hi participarien un "*conocido medio de comunicacion poco dado a los escrúpulos éticos*", un "*personaje allegado a Alfonso Guerra*" i un "*ex banquero que financia regularmente las campañas emprendidas por el citado medio*". Sense posar en dubte la independència de l'articulista a l'hora de fer públiques unes acusacions tan greus, els escassos comentaristes que ahir eren a Barcelona relacionen aquesta denúncia amb la guerra entre diversos grups empresarials de premsa que dura de fa molt de temps i que es troba més crispada que mai. El "*conocido medio de comunicacion poco dado a los escrúpulos éticos*"

seria, molt probablement, el diari *El Mundo*, que s'ha caracteritzat per les seves constants denúncies contra els casos de corrupció i per uns atacs sistemàtics contra el govern socialista, sovint amb raó, però de vegades d'una manera massa lleugera, com, per exemple, quan va acusar el president González de fer-se un xalet per quan sortís de La Moncloa o com quan va acusar el seu germà d'abusos que no van ser mai provats. L'ex-banquer que finança regularment les campanyes antigovernamentals de l'esmentat mitjà no pot ser sinó Mario Conde, conegut en els mitjans periodístics per la seva capacitat de manipular dossiers. I el fet que Vilallonga digui al seu article que el director del diari *Abc*, Luis María Ansón, es pren molt seriosament el tema del possible complot posa el diari monàrquic al costat dels qui defensen la Corona i deixa aïllat *El Mundo*, que de campió en la lluita contra la corrupció es converteix en sospitós de l'operació més desestabilitzadora que hauria conegut el país des del 23-F. És

a dir, *El Mundo* passa de ser un diari a l'atac —"*El País* és el diari governamental", etcètera— a ser un diari a la defensiva. I tenint en compte els lligams existents entre *El País* i *La Vanguardia* —en aquests moments la seva línia editorial respecte al PSOE és força semblant i el primer té una participació d'accions en el segon—, no és estrany que l'article hagi sortit en aquest diari de Barcelona, del qual Vilallonga, d'altra banda, n'és col·laborador habitual. Altres comentaristes no s'estan de relacionar aquest article amb l'imminent desembarcament del diari *El Mundo* a Barcelona. Seria una manera, per part de la competència, de donar-li la benvinguda. I, finalment, no són pocs els qui es pregunten què hi pinta en aquest afer l'advocat Trevijano —de qui fa temps que ningú no en sap res—, que per a molts era una mòmia política dels temps de la Platajunta. I tots s'interroguen sobre què hi diu i què hi dirà —o què no hi dirà— la casa reial espanyola. ¿Desmentirà el rei qui ha estat el seu biògraf autoritzat?